

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

AA1 විභාගය - 2018 ජනවාරි

(AA13) ව්‍යාපාර සහ ගිණුම්කරණය සඳහා ආර්ථික විද්‍යාව

(Economics for Business and Accounting)

2018-01-27

පස්වරු

[1.45 – 5.00]

- ආයදුම්කරුවන්ට උපදෙස් (අවබානයෙන් කියවිය යුතුය):

- (1) දි ඇති කාලය : කියවීම සඳහා - විනාවි 15 ඩී.
උග්‍රීත ලිඛිම සඳහා - පැය 03 ඩී.
- (2) සියලුම ප්‍රශ්නවලට උග්‍රීත සැපයීය යුතු වේ.
- (3) ඉලුම් කරන ලද මාධ්‍යමයෙන්, එක් ගාසුවක් පෙන්වන්, ඔබ වෙත සැපයන ලද පොතවල් උග්‍රීත ලියන්න.
- (4) ගණනය කිරීම් සහ පෙරවැච අමුණන්න. උපකුලුපන කියීමෙන් ඇගොන්, එවා පැහැදිලිව දක්වන්න.
- (5) වැඩසටහන් ගැනීමේ කළ තොගයේ ගණන යන්ත්‍ර පමණක් ගාවිත කිරීමට ඉඩ දෙනු ලැබේ.
- (6) ප්‍රස්ථාර කොළ සැපයුනු ලැබේ.
- (7) අර්ථකථන සහිත කළ යුතු ත්‍රියා පරේක්කා ලැයිස්තුව ඇතුළුව ඇත. වාස්තාවික පරේක්කන ප්‍රශ්න හැර අන් සැම ප්‍රශ්නයකම කළ යුතු ත්‍රියාවකින් යුත්ත වේ. කළ යුතු ත්‍රියා පරේක්කා ලැයිස්තුවේ එම ත්‍රියාව සඳහා දි ඇති අර්ථකථනය පදනම් කරගෙන ආයදුම්කරුවන් රිසින් ප්‍රශ්නය සඳහා අවශ්‍ය උග්‍රීත සැපයීය යුතුය.
- (8) ලකුණු 100 ඩී.

පිටු ගණන : 06
ප්‍රශ්න ගණන : 06

A කොටස

වාස්තාවික පරේක්ෂණ ප්‍රශ්න (OTQs)

අනිවාර්ය ප්‍රශ්න විස්ස (20) ක්.

(මුළු ලකුණු 40)

01 වන ප්‍රශ්නය

ඡාක 1.1 සිට 1.10 දක්වා ඇති ප්‍රශ්න සඳහා වඩාත්ම නිවැරදි උග්‍රීතය තොරන්න. තොරාගත් උග්‍රීතයට අදාළ ඇය ප්‍රශ්න ඇතිය සමඟ ඔබේ උග්‍රීතය පොගේ ලියන්න.

1.1 මිනිස් අවසාන සහ ව්‍යවහාර සපුරාලීමට සම්පූර්ණ සිම්පන් සිමිත්ව තිබීම හඳුන්වනු ලබන්නේ:

- (1) සිහකම (Scarcity) ලෙසයි.
- (2) ආවස්ථා පිරිවැය (Opportunity cost) ලෙසයි.
- (3) පරිමාණානුකූල පිරිමුදුම (Economies of Scale) ලෙසයි.
- (4) ගෝරීම (Choice) ලෙසයි.

1.2 පහත සඳහන් එවා අනුරෙන්, උපේක්ෂා වතුයක (indifference curve) ලක්ෂණයක් වන්නේ කුමක් ද?

- (1) උපේක්ෂා වතු දෙකක් එකිනෙක සමඟ ජේඩ්නය (intersect) තොකරයි.
- (2) උපේක්ෂා වතුයක් වමේ සිට දකුණට පහළට බැඳුම් වේ.
- (3) උපේක්ෂා වතුයේ බැඳුම ආන්තික ආද්‍යාත්මක අනුපාතය [Marginal Rate of Substitution (MRS)] ලෙස හැඳුන්වේ.
- (4) ඉහත සඳහන් සියලුම වේ.

1.3 පහත සඳහන් ඒවා අනුරෙන්, පුරුණ තරගයක (perfect competition) ලක්ෂණයක් නොවන්නේ කුමක් ද?

- (1) විකුණුම්කරුවන් විශාල සංඛ්‍යාවක් ඇත.
- (2) එය සමඟාතිය (homogeneous) නිෂ්පාදිත විකුණයි.
- (3) ඔහුම විකුණුම්කරුවෙකුට ඔහුම වේලාවක වෙළෙඳපොලට ප්‍රවීතීමට නිදහස තිබේ.
- (4) එය ප්‍රාමාණික ලාභ / සාමාන්‍ය ලාභ (normal profits) පමණක් කෙටි කාලයේදී උපයයි.

1.4 පහත සඳහන් ඒවා අනුරෙන්, දිගුකාලයට අදාළ වැරදි ප්‍රකාශය තෝරන්න:

- (1) නිෂ්පාදන සාධක, ස්ථාවර සාධක සහ විව්‍යා සාධක ලෙස බෙදු ලැබයි.
- (2) ආයතනයට සියලුම සාධක වෙනස් කිරීමේ හැකියාව තිබේ.
- (3) නිෂ්පාදනයේ ස්ථාවර සාධක තොමැත්.
- (4) පරිමාණානුකූල එල (returns to scale) දිගුකාලයේදී ත්‍රියාන්තමක වේ.

1.5 පමු මූදල් සැපයුම සහ මගින් සාක්ෂි බැංකුවල කාලීන සහ ඉතුරුම් තැන්පතුවල එකතුව (aggregate) හඳුන්වනු ලබන්නේ:

- (1) මූල්‍ය පදනම (monetary base) ලෙසයි.
- (2) පුත්ල් මූදල් ගණකය (Broad Money Multiplier) ලෙසයි.
- (3) එකාබද්ධ පුත්ල් මූදල් සැපයුම (Consolidated Broad Money Supply) ලෙසයි.
- (4) පුත්ල් මූදල් සැපයුම (Broad Money Supply) ලෙසයි.

1.6 පහත සඳහන් ඒවා අනුරෙන්, වාණිජ බැංකුවක කාර්යයක් නොවන්නේ කුමක් ද?

- (1) මගින් තැන්පතු බාර ගැනීමයි.
- (2) පුද්ගලයන් සඳහා ආරක්ෂක සේපේෂ්‍ල පහසුකම් (safety vaults) සැපයීමයි.
- (3) ජය පහසුකම් සැලැසීමයි.
- (4) වලංගු මූදල (currency) නිකුත් කිරීම සහ කළමනාකරණයයි.

1.7 පහත සඳහන් ඒවා අනුරෙන්, මූදලට ඇති ඉල්ලුම සඳහා වෙනතාවක් (motive) නොවන්නේ කුමක්ද?

(1) ගනුදෙනු වෙනතාව.	(2) පිරිවාය වෙනතාව.
(3) ආරක්ෂණ වෙනතාව.	(4) සම්පේක්ෂණ (speculative) වෙනතාව.

1.8 පහත සඳහන් ඒවා අනුරෙන්, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති සඳහා ප්‍රමාණාන්තමක පාලන උපකරණයක් (instrument) වන්නේ කුමක් ද?

- (1) ශේෂ පිළිබඳ උපරිම සිමා (Portfolio ceilings).
- (2) ප්‍රති මූල්‍ය පහසුකම් සඳහා විධි විධාන (Provision of refinance facilities).
- (3) බැංකු පොලී ප්‍රතිපත්තිය (Bank rate policy).
- (4) ශේෂ ප්‍රයෝග (Moral suasion).

- 1.9** පහත සඳහන් යුගල අතරෙන්, කුමන කරුණු දෙක අතර සම්බරනාවය (balance) පටන්වා ගැනීමේ අභියෝගයට බැංකුවල මූලුණ දීමට සිදුවේද?
- (1) දච්ඡිලනාවය සහ පොලී අනුපාතිකය.
(2) දච්ඡිලනාවය සහ ලාභදායීත්වය.
(3) ලාභදායීත්වය සහ තැන්පත.
(4) ලාභදායීත්වය සහ උද්ධමනය.
- 1.10** 2016 වර්ෂය සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ වාර්ෂික වාර්තාව අනුව, 2016 වර්ෂය සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ එක පුද්ගල ආදායම වන්නේ:
- (1) ඇමරිකානු බොලර් 3,821 ක්.
(2) ඇමරිකානු බොලර් 3,924 ක්.
(3) ඇමරිකානු බොලර් 3,280 ක්.
(4) ඇමරිකානු බොලර් 3,835 ක්.
- ඇත 1.11 සේ 1.15 දක්වා ප්‍රශ්නවලදී ඇති එක් එක් ප්‍රකාශය සහා හෝ අයත්තායි දක්වන්න. සහා හෝ අයත්තා යන උග්‍රතාවය ප්‍රශ්න අංශය සමඟ ඔබේ උග්‍රතාවය පොනේ ලියන්න.
- 1.11** යෙදුවම් සමානුපාතික ලෙස වැඩිවීමට වඩා නිමැවුම සමානුපාතිකව වැඩිවන විට, ශිනවන පරිමාණානුකළ එක ඇතිවනු ඇත.
- 1.12** ආන්තික පිරිවැය යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ දෙන ලද කාලයීමාව තුළ නිමැවුමේ එකකයක පිරිවැයයි.
- 1.13** ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රධාන අරමුණක් වන්නේ ආර්ථික සහ මිල ස්ථාපිතාව පටන්වා ගැනීමයි.
- 1.14** ආයතනයක ලාභය උපරිම වන විට, එහි ආන්තික අයාරාය [Marginal Revenue (MR)] ආන්තික පිරිවැයය [Marginal Cost (MC)] සමාන වේ.
- 1.15** වාණිජ බැංක තම තැන්පතවලින් යම්කිසි අනුපාතයක් සංවිත වශයෙන් තබාගත සිත බව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව නියම කරනු ලබයි.
- ඇත 1.16 සේ 1.20 දක්වා ප්‍රශ්නවල තිස්සෙන් පිරිවීම සඳහා වර්තන් තුළ දී ඇති උග්‍රතාර දෙක අනුරූප නිවැරදි උග්‍රතාවය තොරුගනන්. තොරුගන් උග්‍රතාවය ප්‍රශ්න අංශය සමඟ, උග්‍රතාවය පොනේ ලියන්න.
- 1.16** මිල යාන්ත්‍රණය භාවිත කිරීම තුළින්, [වෛලදුපොල (market) / සැපුසුම් (planned)] ආර්ථිකයක්, මුද්‍රික ආර්ථික ප්‍රශ්න විසඳා ගනු ලැබේ.
- 1.17** (ආන්තික නිෂ්පාදනය / සාමාන්‍ය නිෂ්පාදනය) ගුණය වන විට, මුළු නිෂ්පාදනය උපරිම වේ.
- 1.18** භාණ්ඩයක සමත්තිත මිල සහ සැපුසුම්කරු විකිණීමට සූදානම් මිල අතර වෙනස (නිෂ්පාදන අන්තර්ක්තිය / පාරිභෝගික අන්තර්ක්තිය) වේ.
- 1.19** 2015 වර්ෂය සඳහා ස්ථාවර මිලට (2002) දළ දේශීය නිෂ්පාදනය රුපියල් බිලයන 2,500 ක් වන අතර, 2016 වර්ෂය සඳහා ස්ථාවර මිලට (2002) දළ දේශීය නිෂ්පාදනය රු. බිලයන 2,600 ක් වේ. 2016 වර්ෂය සඳහා ආර්ථික වර්ධන අනුපාතිකය (2% / 4%) ක්.
- 1.20** කාලයක් නිස්සේ ආර්ථිකයක මූර්ත දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ වැඩිවීම (ආර්ථික සාවර්ධනය / ආර්ථික වර්ධනය) ලෙස හැඳින්වේ.

(එකකට ලකුණු 02 බැංක්, මුළු ලකුණු 40)

B කොටස

අනිවාර්ය ප්‍රශ්න හතර (04) ක්.

(මුළු ලක්ෂණ 40)

02 වන ප්‍රශ්නය

- (a) තිප්පාදන සාධක (ආර්ථික සම්පත්) හතර(04) පැහැදිලි කරන්න.
- (ලක්ෂණ 06)

- (b) භාණ්ඩයක් සඳහා පහත සඳහන් ඉල්ලුම් (Q_d) සහ සැපයුම් (Q_s) සම්කරණ ඔබ වෙත සපයා ඇත.

$$Q_d = 100 - 2p$$

$$Q_s = -50 + 3p.$$

Q_d	=	ඉල්ලුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණය
Q_s	=	සපයානු ලබන ප්‍රමාණය
P	=	මේ

- (i) භාණ්ඩයේ සමතුලින මිල ගණනය කරන්න.
- (ලක්ෂණ 02)

- (ii) භාණ්ඩයේ සමතුලින ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න.
- (ලක්ෂණ 02)

(මුළු ලක්ෂණ 10)

03 වන ප්‍රශ්නය

- (a) "හින්වන ආත්තික උපයෝගීතා ත්‍යාය (law of Diminishing Marginal Utility)" යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ ක්‍රමක්ෂැයී උදාහරණයක් සමඟ පැහැදිලි කරන්න.
- (ලක්ෂණ 06)

- (b) ඉල්ලුම කෙරෙහි බලපාන සාධක (determinants of demand) හතරක්(04) සඳහන් කරන්න.
- (ලක්ෂණ 04)

(මුළු ලක්ෂණ 10)

04 වන ප්‍රශ්නය

- (a) රාජ්‍ය අයවැය ලේඛනයක (Government Budget) ලක්ෂණ හතරක්(04) සඳහන් කරන්න.
- (ලක්ෂණ 04)

- (b) රජයක් විසින් වකු බද්දක් ලෙස භාණ්ඩයක් සඳහා එකක බද්දක් පැනවීමේ ප්‍රතිච්චිත (consequences) පැහැදිලි කරන්න.
- (ලක්ෂණ 06)

(මුළු ලක්ෂණ 10)

05 වන ප්‍රශ්නය

- (a) සාපේක්ෂ වාසිය (comparative advantage) සහ නිරපේක්ෂ වාසිය (absolute advantage) අනර වෙනස පැහැදිලි කරන්න.
- (ලක්ෂණ 04)

- (b) ජාත්‍යන්තර වෙළඳාමේ අවාසි ත්‍යනක්(03) පැහැදිලි කරන්න.
- (ලක්ෂණ 06)

(මුළු ලක්ෂණ 10)

C කොටස

අනිවාර්යය ප්‍රශ්නයකි.

(මුළු ලක්ෂණ 20)

06 වන ප්‍රශ්නය

- (A) ආර්ථිකයක ජාතික ගිණුම්වලට අදාළ වර්ෂයක කාල සීමාවක් සඳහා පහත සඳහන් උපකළුවේ දත්ත (hypothetical data) ඔබ වෙත දැනු:

	රු. මිලියන
පොදුගලික පරිගෝශන වියදම්	1,000
රජයේ පරිගෝශන වියදම්	1,500
දෙළ දේශීය ප්‍රාගධන සම්පාදනය	2,500
ගුද්ධ අපනයන	1,300
විදේශවලින් ලද ගුද්ධ සාධක ආදායම (ගුද්ධ විදේශීය ප්‍රාථමික ආදායම)	650
ප්‍රාගධන ක්ෂේ	500

ඔබ විසින් කළ යුතු දූ:

ඉහත සඳහන් තොරතුරු භාවිත කරමින්, පහත සඳහන් දැ ගණනය කරන්න:

- (a) දෙළ දේශීය වියදම (Gross Domestic Expenditure). (ලක්ෂණ 04)
- (b) වෛශෝපාල මිලට දෙළ දේශීය නිෂ්පාදනය [Gross Domestic Product (GDP)]. (ලක්ෂණ 02)
- (c) වෛශෘපාල මිලට දෙළ ජාතික නිෂ්පාදනය [Gross National Product (GNP)]. (ලක්ෂණ 02)
- (d) වෛශෘපාල මිලට ගුද්ධ ජාතික නිෂ්පාදනය [Net National Product (NNP)]. (ලක්ෂණ 02)
- (B) රටක් තුළ ප්‍රධාන සාර්ථක ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති (macro-economic policies), මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති (Monetary Policy) සහ ගිස්කල් ප්‍රතිපත්ති / රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති (Fiscal Policy) ලෙස දෙකක් ඇත.

ඔබ විසින් කළ යුතු දූ:

ගිස්කල් ප්‍රතිපත්ති උපකරණවලට (instruments) උපකරණයක් සමඟ ගිස්කල් ප්‍රතිපත්ති යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කමක්දැයි පැහැදිලි කරන්න.

- (C) රටක සාමාන්‍ය මිල මට්ටමෙහි අඛණ්ඩව ඉහළ නැගීම උදෑෂණය ලෙස හැඳින්වේ. උදෑෂණයට ප්‍රධාන හේතු වන්නේ ඉල්ලුමෙන් ඇතුළු උදෑෂණය (demand pull inflation) සහ පිරිවැයෙන් තැනු වූ උදෑෂණය (cost push inflation) යි.

ඔබ විසින් කළ යුතු දූ:

- (a) ඉල්ලුමෙන් ඇතුළු උදෑෂණය පැහැදිලි කරන්න.
- (b) උදෑෂණය ඇඩුකිරීම සඳහා රටක් විසින් ගනගැකි පියවරයන් තුනක්(03) සඳහන් කරන්න.

කළ යුතු ක්‍රියා පරීක්ෂා ලැයිස්තුව

දැනුම් ක්‍රියාවලිය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා තීර්වන
01 මට්ටම අවබෝධය වැදගත් තොරතුරු ආවර්ථනය සහ පැහැදිලි කිරීම.	නිරවත්තය කරන්න	ස්වභාවය, විපය පෙළය හෝ තොරුම නිශ්චිතව ප්‍රකාශ කිරීම.
	අදින්ත	හැඩයක් හෝ රුපසටහනක් ගෙන හැර දැක්වීම.
	හඳුනා දක්වන්න	යමක් මතා සැලැකිලුමත් විමක්ත් අනතරුව හඳුනා ගැනීම හෝ තහවුරු කිරීම හෝ තොරු ගැනීම.
	ලැයිස්තුගත කරන්න	විස්තර කිරීමක් තොරව අදාළ කරුණු එකින් එක වෙනයෙන් ලියා දැක්වීම.
	සම්බන්ධ කරන්න	තාර්කික හෝ හේතු කාරක සම්බන්ධතාවය පෙන්නුම් කිරීම හෝ තහවුරු කිරීම.
	සඳහන් කරන්න	යමක් සේවිර ලෙස පැහැදිලිව ප්‍රකාශ කිරීම.
	ගණනය කරන්න	ගණීතමය ගණනය කිරීම.
	විමසන්න	අවසන් නිශ්චිතයකට පිවිසීම සඳහා විවිධ පැනිකව තරකාතුකුලව සවිස්තරව පරීක්ෂා කිරීම.
	පැහැදිලි කරන්න	අදාළ කරුණු සවිස්තරණමකට දැක්වීම.
	අර්ථකාත්‍ය කරන්න	අවබෝධයට පහසු සූපුරුදු පද මගින් අර්ථය ඉදිරිපත් කිරීම.
02 මට්ටම භාවිතය ඉගෙනැගත් පසුබීම තොවන පසුබීමක දැනුම භාවිත කිරීම / සංවාන ගැටළු විසඳීම.	හඳුනාගත්න	සෙවීමෙන් හෝ ප්‍රයෝගික පැහැදිලිව ගැනීමකට තිරණය කරන්න.
	සහන් කරන්න	සුවිශ්චිත ලෙස උදාහරණ සමග ඔප්පු කරන්න.
	සාරාංශගත කරන්න	අදාළ කරුණු විස්තරණමකට සහන් කිරීම.

දැනුම් ක්‍රියාවලිය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා තීර්වන
02 මට්ටම භාවිතය ඉගෙනැගත් පසුබීම තොවන පසුබීමක දැනුම භාවිත කිරීම / සංවාන ගැටළු විසඳීම.	භාවිත කරන්න	ප්‍රයෝගිකව භාවිතයේ යොදාන්.
	නක්සේරු කරන්න	වට්නාකම, ස්වභාවය, හැකියාව හෝ ගුණාත්මක බව තිරණය කරන්න.
	ප්‍රදරුණාත්‍ය කරන්න	සුවිශ්චිත ලෙස උදාහරණ සමග ඔප්පු කරන්න.
	ප්‍රස්තාර දක්වන්න	ප්‍රස්තාර මගින් නියෝග්‍යතාය කරන්න.
	පිළියෙළ කරන්න	දී ඇති විස්තර සැලැස්මකට ගොනු කිරීම.
	ප්‍රමුඛතා දක්වන්න	වැදගත්කම, අනුමිලිවෙළ අනුව දක්වන්න.
	සයදන්න	තවත් දෙයක් සමග සංගත වේදුයි බැලීම.
	විසදන්න	ගණනය කිරීම හා / හෝ පැහැදිලි කිරීම හරහා විසඳුම් සෙවීම.

දැනුම් ක්‍රියාවලිය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා තීර්වන
03 මට්ටම විශ්ලේෂණය අදාළයේ අනර සම්බන්ධතා ගොඩනගා සමාන අසමානතා බැලීම / විවෘත ගැටළු විසඳීම.	විශ්ලේෂණය කරන්න	විසඳුම් හෝ ප්‍රතිඵලය තිරණය කිරීම පිණීස විස්තරණමකට පරීක්ෂා කරන්න.
	සමානකම් බලන්න	සමානකම් සොයා ගැනීම පිණීස පරීක්ෂා කිරීම.
	අසමානතා බලන්න	අසමානතා හෝ වෙනස්කම් සෙවීම පිණීස පරීක්ෂා කිරීම.
	වෙනස්කොට දක්වන්න	යමක් තවෙකෙකින් වෙනස්කොට දක්වන දැනුනා ගැනීම.
	සැකිලුක් සේ දක්වන්න	සුවිශ්චිත ලක්ෂණ සාරාංශ කොට දැක්වීම.